

@SKoziej
www.koziej.pl

Warszawa, 5.12.2016 r.

Stanisław Koziej

ZDROWIE A BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE: UJĘCIE STRATEGICZNE

Tezy do debaty nt. ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE
pod patronatem: Instytutu Studiów Politycznych PAN i Polskiej Unii Onkologii

www.koziej.pl
@SKoziej

ISTOTA BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO

- **Jest tyle rodzajów (dziedzin) bezpieczeństwa, ile jest rodzajów (dziedzin) aktywności ludzkiej**
- **Działania zdrowotne (opieka zdrowotna, służba zdrowia...) są niewątpliwie tą dziedziną społecznej i gospodarczej aktywności państwa, społeczeństw i obywateli, w której kwestie i konteksty bezpieczeństwa mają ważne znaczenie**
- **Z tego względu można i należy mówić o bezpieczeństwie zdrowotnym, jako jednej z dziedzin bezpieczeństwa narodowego**
- **Bezpieczeństwo zdrowotne powinno być uwzględniane w przygotowaniu (planowaniu, programowaniu i organizowaniu) oraz realizacji strategii/polityki i systemu bezpieczeństwa narodowego**

CYKL STRATEGICZNY W PROCESIE ZAPEWNIANIA BEZPIECZEŃSTWA

A. PRZYGOTOWANIE

- **Identyfikacja interesów i celów strategicznych podmiotu bezpieczeństwa**
- **Ocena środowiska bezpieczeństwa**
- **Planowanie działań: sformułowanie operacyjnej koncepcji strategicznej (polityki bezpieczeństwa)**
- **Organizowanie przygotowań: programowanie preparacyjnej koncepcji strategicznej (przygotowania zasobów strategicznych, czyli systemu bezpieczeństwa)**

B. REALIZACJA

- **Prowadzenie polityki bezpieczeństwa – ocena, wnioski do kolejnego cyklu**

BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE W BEZPIECZEŃSTWIE NARODOWYM (1)

STRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

PODMIOT BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO:
NARÓD Z JEGO INTERESAMI I CELAMI

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA
NARODOWEGO: SZANSE, WYZWANIA, RYZYKA,
ZAGROŻENIA

STRATEGIA OPERACYJNA (POLITYKA
BEZPIECZEŃSTWA): SPOSOBY DZIAŁANIA NA
RZECZ ZAPEWNIANIA BEZPIECZEŃSTWA

SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO:
ZASOBY - SIŁY I ŚRODKI WYDZIELONE DO ZADAŃ
BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

PROBLEMATYKA ZDROWOTNA W STRUKTURZE BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE W BEZPIECZEŃSTWIE NARODOWYM (2)

STRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

PODMIOT BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO:
NARÓD Z JEGO INTERESAMI I CELAMI

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA
NARODOWEGO: SZANSE, WYZWANIA, RYZYKA,
ZAGROŻENIA

STRATEGIA OPERACYJNA (POLITYKA
BEZPIECZEŃSTWA): SPOSOBY DZIAŁANIA NA
RZECZ ZAPEWNIANIA BEZPIECZEŃSTWA

SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO:
ZASOBY - SIŁY I ŚRODKI WYDZIELONE DO ZADAN
BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

PROBLEMATYKA ZDROWOTNA W STRUKTURZE BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

**ZDROWIE JAKO KATEGORIA
(WARTOŚĆ) STRATEGICZNA**

RYZYKA I ZAGROŻENIA ZDROWOTNE

**POLITYKA ZDROWOTNA W CZASIE
POKOJU, KRYZYSU I WOJNY**

**SŁUŻBA ZDROWIA W SYSTEMIE
BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO**

www.koziej.pl
@SKoziej

ZDROWIE JAKO KATEGORIA STRATEGICZNA

- **Zdrowie obywateli i zdrowie narodu, społeczeństwa (kontekst demograficzny)**
- **Zdrowie jako cel sam w sobie (jeden z wymiarów interesu narodowego, wartość pożądana): zdrowy naród - to szczęśliwy naród**
- **Zdrowie jako zasób strategiczny (czynnik narodowego potencjału strategicznego, np. zasoby mobilizacyjne dla wojska, odporność społeczeństwa): zdrowy naród - to silny naród**

ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO

- **Zagrożenia zdrowotne (element zagrożeń hybrydowych)**
  - **zewnętrzne: globalne, regionalne (epidemie, broń biologiczna, genetyczna...),**
  - **krajowe (stan sanitarno-epidemiologiczny...)**
- **Ryzyka zdrowotne**
  - **brak świadomości (wiedzy, kultury zdrowotnej ...)** i lekceważenie zdrowia
  - **błędne reformy służby zdrowia...**
- **Szanse zdrowotne**
  - **zwiększany budżet, usprawnianie systemu?**

POLITYKA ZDROWOTNA JAKO ELEMENT PLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

- **Profilaktyka i ochrona zdrowia obywateli w kraju i za granicą**
- **Ratownictwo medyczne w sytuacjach kryzysowych**
- **Zadania w czasie zagrożenia i wojny oraz w stanach nadzwyczajnych**
- **Udział w międzynarodowych operacjach humanitarnych**
- **Integracja z innymi działaniami (wojsko, służby ratownicze, OC ...)**

SŁUŻBA ZDROWIA

W SYSTEMIE BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

- **Instytucje zarządzania służbą zdrowia;**
- **Potrzeba integracji, ponadresortowości, transsektorowości, wielopoziomowości (analogia do cyberbezpieczeństwa)**
- **Kadrowy, organizacyjny i technologiczny stan i rozwój podmiotów służby zdrowia (publicznej i niepublicznej)**
- **Budżet służby zdrowia**
- **Planowanie i programowanie przygotowań na czas zagrożenia i wojny, ćwiczenia ...**

System edukacji zdrowotnej

REALIZACJA I MONITORING POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO

- **Działalność Prezydenta, Rady Ministrów i Ministerstwa Zdrowia, parlamentu i komisji parlamentarnych, państwowych instytucji kontroli (NIK), samorządów**
- **Rola i działalność organizacji pozarządowych, inicjatywy obywatelskie**
- **Uwzględnianie problematyki bezpieczeństwa zdrowotnego w Strategicznych Przeglądach Bezpieczeństwa Narodowego**

PODSUMOWANIE: 3 razy więcej

- **Zdrowie jako kategoria (wartość) strategiczna i bezpieczeństwo zdrowotne jako dziedzina bezpieczeństwa narodowego**
- **Więcej problematyki zdrowotnej w przygotowaniach strategicznych państwa (SPBN, strategię, doktryny, plany, programy, ćwiczenia...)**
- **Więcej integracji, ponadresortowości, transsektorowości, wielopoziomowości w podejściu do bezpieczeństwa zdrowotnego**
- **Więcej upowszechniania problematyki bezpieczeństwa zdrowotnego, kształtowanie nowoczesnej kultury zdrowotnej: edukacja powszechna**